

**Protestantse Gemeente
Winterswijk**

Doen wat nodig is

Beleidsplan Diaconie 2019 - 2022

Inleiding

De Diaconie van de Protestantse Gemeente Winterswijk wil voortdurend 'doen wat nodig is'. Wij verwoorden ons streven in dit beleidsplan voor 2019-2022. Het beleidsplan heeft daarom als titel: '**Doen wat nodig is**'.

Allereerst beschrijven wij de uitgangspunten:

- wat is de Diaconie
- waarom bestaat zij
- wat is het doel

Wij noemen apart onze:

roeping en taken op een rij

Vervolgens beschrijven wij:

- hoe ziet de wereld om ons heen eruit
- de veranderingen op sociaal gebied
- de terugtrekkende en bezuinigende overheid
- dat mensen het daardoor niet redden

Wij vermelden wat wij kunnen bieden:

- wat is er beschikbaar
- de structuur van de Diaconie
- de opbrengsten uit de bezittingen

Dit mondt uit in een opsomming van:

- wat zijn de speerpunten voor de komende jaren
- wat wordt het beleid
- waarop moet de Diaconie zich richten

Tenslotte hebben wij een aantal bijlagen opgenomen.

Het College van Diakenen van de Protestantse Gemeente Winterswijk heeft dit beleidsplan vastgesteld op 31 oktober 2019

Gerda Osinga
voorzitter

Til Veenendaal
secretaris

Inhoudsopgave

INLEIDING	2
INHOUDSOPGAVE	3
UITGANGSPUNTEN	4
WAT ZEGT DE BIJBEL	4
ROEPING EN TAKEN OP EEN RIJ	5
ROEPING	5
TAKEN	5
ZEVEN WERKEN VAN BARMHARTIGHEID	5
DE WERELD OM ONS HEEN	6
VERANDERINGEN OP SOCIAAL GEBIED - PLAATSELIJK EN LANDELIJK	6
DE SITUATIE WERELDWIJD	7
WAT IS ER BESCHIKBAAR	8
BELEIDSPAN PGW	8
FINANCIËLE MIDDELEN EN ONROERENDE ZAKEN	8
DEELTAAKGROEPEN	8
DIACONAAL BELEID - DE SPEERPUNTEN	10
DE GROTE LIJNEN	10
DE SPEERPUNTEN	10
FINANCIEEL BELEID	12
BELEGGINGSBELEID	12
PACHTBELEID	12
UITKERINGSBELEID	12
BIJLAGEN	13
HULPVERLENINGSORGANISATIES	13
WINTERSWIJKSE SITUATIE IN CIJFERS	15

Uitgangspunten

Wat zegt de Bijbel

In het evangelie volgens Matteüs 25: 36, 37 zegt Jezus:

"Want toen ik honger had, gaven jullie mij te eten. Toen ik dorst had, gaven jullie mij te drinken. Toen ik een vreemdeling was, namen jullie mij in huis. Toen ik naakt was, gaven jullie mij kleren. Toen ik ziek was, zochten jullie mij op. Toen ik gevangen was, kwamen jullie naar mij toe."

Zeven werken van Barmhartigheid

Geef de mensen te eten
Geef de mensen te drinken
Geef de mensen onderdak
Geef de mensen kleren
Verzorg de zieken
Bezoek de gevangenen
Begraaf de doden

Deze woorden van Jezus vormen de basis voor de 'Zeven werken van barmhartigheid': De eerste zes werken zijn gebaseerd op het genoemde Bijbelgedeelte. Het 7e werk is rond 1200 toegevoegd door Paus Innocentius III. Bij rampen en epidemieën heeft het begraven van doden een bijzondere waarde.

De instelling van de Diaconale hulp

In de eerste eeuw van onze jaartelling was er in de vroege Christengemeente te Jeruzalem al enige onvrede. De mensen klaagden dat het voedsel niet eerlijk verdeeld werd (Handelingen 6: 1-7). Deze gemeente stelde daarop 7 helpers aan, belast met het verlenen van hulp. Men noemde een dergelijke hulpverlener: 'diaken' (naar het Griekse woord *Diakonos*, dienaar). Deze tekst vormt de eerste Schriftuurlijke vermelding van het georganiseerde diaconaat.

Uiteindelijk zijn hieruit de - kerkelijke - Diaconie en de Caritas ontstaan.

Roeping en taken op een rij

Roeping

- de dienst aan de Tafel van de Heer
- de toerusting van de gemeente
- inzamelen en besteden van de liefdegaven
- de dienst van barmhartigheid en gerechtigheid
- helpen waar geen helper is
- getuigen van de gerechtigheid van God waar onrecht geschiedt
- verzorging van de vermogensrechtelijke aangelegenheden van diaconale aard

Taken

- ambtelijke tegenwoordigheid in de kerkdiensten
- mede voorbereiden van de voorbeden
- verlenen van bijstand, verzorging of bescherming
- nemen of ondersteunen van initiatieven die gericht zijn op het bevorderen van het maatschappelijk welzijn
- dienen van de gemeente en de kerk in haar bemoeienis met betrekking tot sociale vraagstukken
- aanspreken van de overheid en de samenleving op haar verantwoordelijkheid
- het dienen van de kerk in de meerdere vergaderingen
- geldwerving
- beheren van de goederen van de diaconie
- bevorderen van de zorg voor het behoud van de schepping

Zeven werken van Barmhartigheid

geef de mensen te eten;

geef de mensen te drinken;

geef de mensen onderdak;

geef de mensen kleren;

verzorg de zieken;

bezoek de gevangenen;

begraaf de doden

De wereld om ons heen

Veranderingen op sociaal gebied - plaatselijk en landelijk

Participatiewet

Het Rijk heeft de 'Wet werk en bijstand' (WWB), 'Wet sociale werkvoorziening' (WSW) en een deel van de 'Wajong' samengevoegd tot één nieuwe wet. Dit is de 'Participatiewet'. De Participatiewet is één brede regeling voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Het Rijk heeft de gemeenten verantwoordelijk gemaakt voor de uitvoering van deze wet. De gemeente **Winterswijk** heeft daarmee een hele nieuwe doelgroep en nieuwe taken erbij gekregen.

Tegelijkertijd heeft het Rijk bezuinigingen doorgevoerd en krijgt de gemeente minder geld voor deze taken.

Een aantal mensen zal dit voelen.

Waar gaat de wetgeving van uit

De gedachte achter deze wetgeving is "Iedereen moet mee kunnen doen aan de samenleving".

Het 'claimgericht en aanbodgericht' denken (claimen van en recht hebben op voorzieningen en hulpmiddelen) is verschoven naar 'vraaggericht en resultaatgericht' werken (wat heb ik nodig en kan ik daar zelf in voorzien, zelfredzaamheid en participatie, maatwerk in plaats van standaard voorzieningen).

De overheid wil een samenleving waarin zelfredzaamheid en participatie een gedeelde verantwoordelijkheid is van iedereen. Mensen helpen allereerst zichzelf, vervolgens elkaar. Als het dan nog nodig is, moet de gemeente een vangnet bieden. In eerste instantie met algemene en collectieve voorzieningen, pas daarna met een toekenning van individuele voorzieningen.

Destijds heeft de overheid de rechtsplicht op zich genomen om uitkeringen te verstrekken. Deze uitkeringen zijn bestemd voor hen die niet instaat zijn om zelf in het noodzakelijke levensonderhoud te voorzien. Deze financiële hulpverlening is onderdeel van de sociale grondrechten van de ingezetenen.

De overheid trekt zich echter steeds meer terug.

AWBZ / WMO

Het Rijk heeft allerlei AWBZ-taken overgeheveld naar de *Wet Maatschappelijke Ondersteuning* (WMO). De gemeente is hierdoor verantwoordelijk geworden voor alle zorg voor mensen die thuis wonen. Dit betekent dat de gemeente Winterswijk verantwoordelijk is voor de ondersteuning, begeleiding en persoonlijke verzorging van deze inwoners. Alleen inwoners die in hele hoge mate afhankelijk zijn van zorg, kunnen straks nog naar een zorgcentrum of verpleeghuis.

De kortingen hebben invloed op de hoeveelheid te leveren zorg en een aantal mensen dat hiervoor nog in aanmerking komt.

Jeugdzorg

Er is een volledige decentralisatie van de jeugdzorg naar de gemeente. Winterswijk is verantwoordelijk voor de jeugdzorg binnen de gemeente. Het gaat hier bijvoorbeeld om de Jeugd GGZ, het Advies- en Meldpunt Kindermishandeling, de kindertelefoon, pleegzorg, de gesloten jeugdzorg, de jeugdreclassering en de jeugdbescherming.

De decentralisatie van de jeugdzorg gaat gepaard met een aanzienlijke budgetkorting.

Dit zullen de betrokken inwoners voelen.

Wat zijn hiervan de gevolgen

Er zullen meer mensen zijn die het zelf niet redden. Er zijn altijd mensen die niemand hebben, die geen netwerk hebben van waaruit zij steun kunnen ontvangen. Door de terugtrekkende overheid zullen er steeds meer mensen zijn die geen beroep meer kunnen doen op regelingen van de overheid.

Mensen vallen buiten de boot door de opgelegde bezuinigingen. Minder budget betekent strengere criteria: minder geld, dan wel minder mensen die daarvoor in aanmerking komen. De mensen die het betreft vallen tussen de wal en het schip.

Er is daardoor een grotere rol weggelegd voor 'klassieke' instellingen zoals de Diaconie en de Caritas. Daadwerkelijke uitvoering vindt veelal plaats door het Sociaal Steunpunt, de Voedselbank en de Kledingbank, zie hiervoor de Bijlagen.

De situatie wereldwijd

Daarover kunnen wij kort zijn. De beschrijving van de wereldwijde situatie staat keihard in Matteüs 24: 6-8:

"Jullie zullen horen dat er oorlog is, of dat er oorlog komt. Maar je moet daar niet van schrikken. Want dat moet allemaal gebeuren, maar het is nog niet het einde. Want eerst zullen alle volken en landen oorlog tegen elkaar voeren. Er zal hongersnood komen, en overal zullen aardbevingen zijn. Dat is het begin van de grote rampen."

Het is duidelijk dat er steeds hulp - in welke vorm dan ook - nodig zal zijn.

Wat is er beschikbaar

Beleidsplan PGW

De Diaconie is een zelfstandig onderdeel van de Protestantse Gemeente Winterswijk. In het 'Beleidsplan 2019-2022' van de PGW staan de hoofdlijnen van het diaconale beleid, zie hiervoor 'De Speerpunten', pagina 10.

Financiële middelen en onroerende zaken

Onroerend goed

De Diaconie bezit veel onroerende zaken in de agrarische sector. Deze zijn onder meer verkregen uit legaten en erfstellingen.

Het doel is om hieruit een optimale opbrengst te genereren. De Diaconie wil deze opbrengsten volledig besteden aan diaconale doeleinden.

Den Angang

De Diaconie is eigenaar van het Inloopcentrum Den Angang (Markt 46, 7101 DB Winterswijk). Den Angang is het ontmoetingscentrum van de PGW. In het Inloopcentrum vinden diverse (kerkelijk gerelateerde) activiteiten van de PGW plaats.

Overige financiële middelen

De financiële vaste activa en beleggingen genereren inkomsten in de vorm van rentebaten en dividenden.

Verdere inkomsten zijn afkomstig van collectes tijdens de kerkdiensten.

Er zijn ook inkomsten door erfenissen en legaten.

Deeltaakgroepen

Vieringen

De deeltaakgroep 'Vieringen' bereidt de diaconale taak voor van het collecteren en de viering van de Maaltijd van de Heer.

Eenmaal per 3 maand wordt een dienstrooster gemaakt voor de kerkdiensten.

Financiën / Onroerende Zaken

De deeltaakgroep 'F&OZ' draagt zorg voor de financiële afwikkeling van de gelden die onder beheer staan van de Diaconie. F&OZ stelt de begroting en de jaarrekening op.

Afvaardiging Sociaal Steunpunt

Het Sociaal Steunpunt is voortgekomen uit het Minimabeleid van de Raad van Kerken. De Diaconie neemt deel met menskracht en financiën.

IKA-ISDV

De deeltaakgroep 'IKA-ISDV' regelt en begeleidt vakanties voor lichamelijk gehandicapten en hulpbehoevende ouderen. Dit gebeurt via de 'Interkerkelijke Kampcommissie Achterhoek' en de 'Interkerkelijke Stichting Diaconale Vakantieweken'. Hierbij kan een gemeentelid als coördinator fungeren. De coördinator regelt de financiën, de invulling van de formulieren en het vervoer.

Fiets4daagse

De deeltaakgroep PeGeWe organiseert jaarlijks fietstochten gedurende 4 achtereenvolgende dagen. De opbrengst is bestemd voor goede doelen.

Kerstattenties

De deeltaakgroep 'Kerstattenties' organiseert en verstrekt attenties aan alle 80-plus gemeenteleden, langdurig of ernstig zieken, mensen die in het betreffende jaar hun partner of thuiswonende kinderen hebben verloren, mensen die het anderszins moeilijk hebben en mensen die begeleid wonen.

Er gaan giften naar diverse instellingen, te besteden naar eigen inzicht van de pastor. Er gaat tevens een bloemengroet naar het SKB.

Kerstinloop

De Diaconie organiseert jaarlijks een kerst-inloop op eerste kerstdag.

Commissie Schoef 's an

Deze commissie organiseert een aantal keren per jaar een maaltijd/ontmoeting tussen ouderen en alleenstaanden.

Commissie Giften

De deeltaakgroep beoordeelt de aanvragen voor de verstrekking van een financiële gift.

Voedselbankzondag

De Diaconie organiseert maandelijks een 'voedselbankzondag'. Gemeenteleden (en anderen) brengen houdbare levensmiddelen of andere boodschappen mee naar de kerk. De Diaconie zorgt ervoor dat de ingezamelde producten bij de Voedselbank komen.

Diaconaal Beleid - de Speerpunten

De grote lijnen

De Diaconie:

- wil aanwezig zijn voor kwetsbare mensen in de samenleving door:
 - aandacht te vragen voor groepen die door hervorming van de zorg worden getroffen
 - de overheid kritisch te volgen
 - samen te werken met organisaties die ook voor sociaal zwakken opkomen
- spitst gastvrijheid toe op eenzamen, sociaal zwakken en mensen aan de rand van de samenleving
- zoekt samenwerking met pastoraat
- zoekt samenwerking met partners in de samenleving waaronder andere kerkelijke organisaties
- maakt gemeenteleden bewust van hun diaconale roeping

***De hoofdzaak:
Steun aan mensen die het zelf niet redden***

De Speerpunten

Hervormingen op sociaal gebied

De Diaconie:

- heeft aandacht voor de Wmo problematiek
- legt en onderhoudt contacten met de Wmo-raad in Winterswijk
- gaat in gesprek met de lokale overheid
- heeft in het 'Breed Diaconaal Overleg' (met andere kerkelijke organisaties) een signaleringsfunctie voor het minimabeleid

Samenwerking

De Diaconie werkt samen met:

- Sociaal Steunpunt
- Voedselbank
- Kledingbank
- Humanitas
- waar nodig met andere organisaties, zie ook de bijlagen

Signaleringsfunctie

De Diaconie:

- zoekt ook samenwerking met het pastoraat, teneinde hulpvragen te kunnen opsporen.

Individuele hulpverlening

De Diaconie verleent:

- praktische hulp

- financiële hulp (via het Sociaal Steunpunt)
- en verwijst door naar andere organisaties

Kinderen en jongeren

De Diaconie ijvert ervoor dat kinderen - waar ook ter wereld - uit gezinnen die de gevolgen van armoede ondervinden:

- kunnen deelnemen aan het sociaal maatschappelijke leven
- tot ontplooiing kunnen komen en kennis en vaardigheden ontwikkelen
- toegang krijgen tot onderwijs

Werelddiaconaat

De Diaconie steunt projecten van:

- Kerk in Actie
- Oikokrediet
- en geeft financiële (spoed-) hulp aan slachtoffers van rampen en geweld

Bewustmaking

De Diaconie:

- vergroot haar zichtbaarheid en 'timmert aan de weg'
- wil een actief communicatie- en PR-beleid
- betreft zoveel mogelijk de gemeenteleden bij de (kortlopende) activiteiten
- vraagt regelmatig voorbeden voor de nood dichtbij en ver weg

Gastvrijheid

De Diaconie:

- is een uitnodigend aanspreekpunt voor mensen die het zelf niet redden
- ontwikkelt activiteiten gericht op eenzamen en mensen aan de rand van de samenleving.

Financieel beleid

Beleggingsbeleid

Het beleggingsbeleid van de Diaconie van de Protestantse Gemeente Winterswijk is defensief.

Ten aanzien van dit beleggingsbeleid geldt:

- het mag de financiële continuïteit van de Diaconie niet in gevaar brengen
- het moet gericht zijn op de uitvoering van de diaconale taken van de Diaconie
- de Diaconie belegt duurzaam
- het moet streven naar minimale kosten

Pachtbeleid

De Diaconie streeft bij het pachtbeleid het volgende na:

- een optimale opbrengst
- een goede landbouwstructuur, goede verkaveling en duurzaam grondgebruik
- zoveel mogelijk medewerking aan wensen van de pachter(s) bij grondruil, ruilverkaveling, boerderijverplaatsing, etc, mits er geen nadeel ontstaat voor de Diaconie
- transparantie, geen belangenverstremgeling bij leden van de Diaconie bij verpachting van onroerende zaken

De Diaconie heeft hiertoe de uitvoering van het pachtbeleid uitbesteed aan het onafhankelijk-opererende 'Kantoor Kerkelijke Goederen' (KKG).

De uiteindelijke beslissingsbevoegdheid blijft bij het College van Diakenen.

Uitkeringsbeleid

De baten van de Diaconie komen - na aftrek van de lasten - maximaal ten goede aan diaconale doeleinden. De Diaconie streeft bij de verdeling van de uit te keren gelden naar de volgende verdeelsleutel:

• plaatselijk	35%
• regionaal en binnenland	35%
• buitenland, ontwikkelingslanden	20%
• noodhulp bij rampen en geweld	10%

Bijlagen

Hulpverleningsorganisaties

De opsomming van hulpverleningsorganisaties is beperkt tot de vrijwilligersorganisaties.

Sociaal Steunpunt - Winterswijk

Het Sociaal Steunpunt helpt mensen in materiële en sociale nood. Het Steunpunt is opgericht door de Winterswijkse Raad van Kerken. Het is een zelfstandige stichting. Het Steunpunt is bemenst met veel kerkelijke vrijwilligers maar zonder formele band met de kerken.

De doelstellingen zijn:

- In beeld brengen van de positie van de minder bedeelden in deze maatschappij.
- Hulp bieden in acute noodsituaties.
- Het lokale overheidsbeleid kritisch volgen.

Het Sociaal Steunpunt is actief op vele diaconale terreinen:

- voedselbank;
- kledingbank;
- advisering;
- schuldhulpverlening;
- bewustmaking van het armoedeprobleem in Winterswijk en elders.

De (telefonische of mondelinge) aanvragen gaan over:

- aanvraag/verlenging voedselkas
- doorverwijzing spreekuur
- vragen over huisuitzetting
- financiële nood - geld / leefgeld
- huisraad
- benzine / ID-kaart / treinkaart

Contact met, en doorverwijzing naar overige instanties :

- Voedselbank Oost Achterhoek
- Kledingbank
- Humanitas, afdeling Oost Achterhoek
- Leger des Heils
- Sociale dienst
- Stadsbank
- De Post
- Vluchtelingenwerk Winterswijk
- De Zonnebloem
- Professionele instellingen in de gezondheidszorg

Vaak ligt werkloosheid en/of scheiding ten grondslag aan de ellende. Verslaving en psychische problemen komen eveneens voor.

Zie ook: www.sociaalsteunpuntwinterswijk.nl

Voedselbank Oost-Achterhoek

De Stichting Voedselbank Oost-Achterhoek deelt wekelijks voedselpakketten uit aan huishoudens, die niet meer in staat zijn om zelf dagelijks voor voldoende eten te zorgen.

De regio bestaat uit de gemeenten Winterswijk, Aalten-Dinxperlo, Oost-Gelre, Berkelland en Oude IJsselstreek. De distributie vindt plaats via uitgiftepunten. Deze zijn gelokaliseerd in: Aalten, Borculo, Dinxperlo, Eibergen Gendringen, Groenlo, Lichtenvoorde, Neede, Ruurlo, Silvolde, Varsseveld en Winterswijk. Cliënten kunnen wekelijks zelf bij de uitgiftepunten een voedselpakket ophalen.

Alleen hulpverlenende instanties kunnen een aanvraag indienen. Om in aanmerking te komen gelden de 'Toekenningscriteria voor de aanvraag van een voedselpakket'.

Zie ook: www.voedselbankachterhoek.nl

Stichting Kledingbank Winterswijk e.o.

De Kledingbank is een stichting met als doel het doorgeven van goede herbruikbare kleding aan mensen die het hard nodig hebben, maar dit niet (meer) kunnen betalen. De Kledingbank heeft ook nette kleding voor een sollicitatiegesprek, feest of begrafenis.

Na een verwijzing van een hulpverlenende instantie kan een afspraak gemaakt worden.
Zie ook: www.kledingbankwinterswijk.nl

Winterswijkse situatie in cijfers

Bijstand	Aantal	
Mensen Winterswijk die in 2018 een beroep doen op de bijstand:	730	per 1-1-2018
Werkloosheid	Aantal	
De werkloosheid in de regio Achterhoek is de afgelopen jaren gedaald. In Winterswijk bedraagt de werkloosheid momenteel:	460	Per 1-1-2018
Schuldsanering	Aantal	
Inwoners van Winterswijk die onder de schuldsanering bij de Stadsbank vallen: De Stadsbank geeft dienstverlening als budgetbeheer en schuldsaneringskrediet	ca. 300	
Sociaal Steunpunt Zie elders		
Voedselbank <i>Hulpverlening</i>	Aantal	
Aantal een- of meer persoons huishoudens	100-106	toename
<i>Criteria die bepalend zijn voor het recht op een voedseltas</i> in € per maand		
Basisbedrag	135	
Per gezinslid : 90	90	totaal 225 per maand
Twee persoonshuishouden: 135 + 180		
Drie persoonshuishouden: 135 + 270		
Kledingbank	Aantal in 1,5 jaar	
Hulpverlening met kleding en linnengoed:	900	
Doorverwijzing vindt plaats door professionele hulpverleners. Klanten van de Voedselbank komen altijd in aanmerking. De mensen die enkele euro's 'te veel' inkomen hebben, komen niet meer in aanmerking voor de Voedseltas. De professionele hulpverlener bepaalt dan of iemand in aanmerking komt voor de Kledingbank.		

